

Colofon

Murenbouwers!

Les voor groep
1/2

Duur les: 110
min.

Aardrijkskunde

China

– Murenbouwers! –

Pagina 1

Leerkracht - handreiking

Inleiding

In deze les staat de Chinese Muur centraal. Dit is voor de kinderen natuurlijk ontzettend ver weg, maar hier komt het dichtbij! Onderzoek naar belangrijke gebouwen in eigen woonplaats geeft iets weer van de waarde van de muur. Vervolgens laat de leerkracht torens zien en stukjes muur en wordt de vraag gesteld hoe dit nu een stevige muur kan worden: precies het dilemma zoals dat in China speelde. Met verschillende materialen mogen de leerlingen zelf muren bouwen en aan het einde reflecteren, mede door te kijken naar de Chinese Muur via foto's. Handig weetje om het inzichtelijk te maken voor de kinderen: de muur is zo'n 2700 kilometer lang (wat er daadwerkelijk nog van over is), dus als je zo hard rijdt als op de snelweg, dan doe je er een hele dag en nacht over om van de ene naar de andere kant te rijden!

Doelstellingen

Aan het einde van de les kunnen de kinderen:

- uitleggen hoe China aan zo'n lange muur komt;
- vertellen waar je rekening mee moet houden bij het bouwen van een muur;
- vertellen wat de Chinese Muur betekent voor de mensen in China.

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 1/2.

Vakken en Kerndoelen

Natuur en techniek, kerndoel 45: De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren. Ruimte, kerndoel 47: De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

Kunstzinnige oriëntatie, kerndoel 56: De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Let op: De introductie is vrij lang. Het is mogelijk om op de eerste dag alleen de introductie te doen en op de tweede dag verder te gaan met de inleiding, kern en afsluiting.

Tip: Zet vooraf voor jezelf op een rijtje welke concrete eisen je stelt: hoeveel materiaalsoorten door elkaar gebruiken, hoe praktisch de ruimte indelen, enz. Bedenk ook welke materialen al dan niet hergebruikt moeten worden en waar je sterke lijm laat gebruiken.

Informatie

- Het verdiepingsdocument 'De Chinese Muur'. Te vinden op www.chinaindeles.nl
- IsGeschiedenis (ca. 2017). Geschiedenis van de Chinese muur. Opgehaald van <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/geschiedenis-van-de-chinese-muur>
- Vingerhoets, K. (2013). De Chinese muur. Arnhem, Nederland: Ellessy Jeugd.
- Wereldwonderen (ca. 2010). Chinese Muur – Geschiedenis. Opgehaald van http://www.wereldwonderen.com/Chinese_muur_geschiedenis.html

Lesidee

Introductie

Stel de leerlingen diverse vragen rondom het thema 'beveiliging'. Begin globaal, spits langzaam maar zeker toe op hele concrete punten. Waar woon jij? Waar bewaar jij je speelgoed? Mag er iemand zomaar binnenlopen bij jou in huis? Ook 's nachts? Hoe zorg jij / hoe zorgen papa en mama ervoor dat er niemand zomaar binnenkomt? Waarom is het niet fijn als er zomaar iemand in huis komt? Hoe noem je iemand die zomaar in je huis loopt en misschien wel spullen meeneemt? Trek uiteindelijk de conclusie: wij doen de deuren van ons huis op slot, anders komt er misschien wel een dief binnen.

Ver weg ligt het land China. Dat is een heel groot land. Lang geleden was er in China een hele belangrijke man. Ik ga een verhaal over hem voorlezen, luister maar...

Keizer Shi Huangdi weet het wel! Zijn land, China, is heel erg groot. Zó groot is geen een ander land. Niemand anders is de baas in zo'n groot land, alleen hij, keizer Shi Huangdi. De keizer weet alleen nóg iets: sommige mensen uit andere landen zijn jaloers op zijn land. Die mensen wilden zelf wel in zo'n groot land wonen, maar dat is lekker niet zo! Hij is de baas over dit grote land en die andere mensen die horen er niet bij. China is helemaal van hem. Maar... Soms worden de mensen uit die andere landen ineens boos. Dan roepen ze alle soldaten bij elkaar en dan lopen ze zomaar China in, het land van keizer Shi Huangdi. Dan wordt hij boos, zó boos! Dat mag niet gebeuren. Het land is van hém en écht niet van de anderen! Stil zit keizer Shi Huangdi op zijn troon. Hij moet iets bedenken. Iets, waardoor niemand meer in zijn land kan komen. Waardoor niemand kan proberen een stuk land van hem af te pakken.

Vraag de leerlingen keizer Shi Huangdi te helpen: Wat moet hij nu doen? Hoe kan hij ervoor zorgen dat niemand meer zijn land in komt? Laat de kinderen ideeën bedenken en stuur aan op het idee van een muur. (Iets bouwen – iets in de weg zetten – Het moet groot zijn – Niemand moet erdoorheen kunnen – Enz.) Vertel hierna het verhaal verder:

Een muur! Ja, dát is een geweldig idee! Keizer Shi Huangdi denkt eens goed na. In zijn land staan al kleine stukjes muur. Het wordt alleen wel lastig als hij er één lange muur van wil maken. Het land heeft veel heuvels en over de muur moeten ook paarden en wagens kunnen rijden.

Laat nu de foto's van de Chinese Muur. Vertel per afbeelding ook kort wat erop staat, zoals dat bij de foto's is aangegeven.

Inleiding

Zet in de kring een tafel neer, met daarop twee stukjes muur of alleen twee torens, gemaakt van materialen die je later in de les ook wilt gebruiken. Herinner de leerlingen aan het plan van keizer Shi Huangdi: kleine stukjes muur aan elkaar bouwen. Laat de leerlingen proberen om met diverse materialen de twee stukken muur of de torens aan elkaar te verbinden. Als uitdaging kun je er nog iets hobbeligs onder leggen: de Chinese bergen. Herinner de leerlingen aan wat ze hadden gezien op de foto's: wachttorens, trappetjes, kantelen, enzovoorts.

Opdracht die je geeft: in tweetallen ook zo'n muur gaan bouwen. De materiaalkeuze kun je vooraf zelf al deels bepalen, maar je kunt ook van alles neerzetten en de leerlingen de definitieve keuze laten maken. Eisen van de muur: moet twee torens hebben en er moet een paard (van de speelgoedieren) over kunnen lopen. Als er de ruimte is, is het mooi om dit bijvoorbeeld in een speellokaal te doen. Je kunt dan de leerlingen ieder een stuk van het lokaal geven en hen laten proberen om de stukken muur van de burens weer aan hun eigen muur te laten verbinden. Let hierbij wel op de diverse materialen: het is lastig om kapla aan te laten sluiten op blokken uit de bouwhoek.

Kern

Maak tweetallen waarin de leerlingen aan de slag kunnen gaan. Mocht er onvoldoende ruimte zijn, dan kun je er ook voor kiezen de klas in twee groepen te verdelen en 's morgens en 's middags een groep te laten bouwen, maar het is mogelijk dat de leerlingen dan al beïnvloed zijn door wat ze de anderen hebben zien bouwen.

Zet op een logische plaats in de klas bakken met materialen neer (of als je voor één materiaal kiest per tafel of ruimte een bak). Laat de leerlingen zelf brainstormen en help pas als ze bezig zijn. Stel vooral kritische vragen: 'Hoe kun je ervoor zorgen dat de paarden niet van de muur aflopen?' 'Hoe zorg je ervoor dat de muur sterk blijft staan?' 'Hoe kun je ervoor zorgen dat de muur over deze berg heengaat?'. Doe bij voorkeur niets voor, maar laat de leerlingen het echt zelf bedenken.

Afsluiting

Laat de bouwwerken op hun plaats staan en maak weer een kring. Om de beurt komt er een bouwwerk aan de orde. Ga met de klas om het bouwwerk heen staan of blijf zitten als iedereen het bouwwerk vanaf zijn eigen plek goed kan zien. Laat de bouwers van het stuk muur testen of het paard op de muur blijft staan en of de wachttorens hoog genoeg zijn. Vertel de leerlingen dat de muur nu gelukkig niet meer nodig is om het land te beschermen: niemand hoeft het land meer af te pakken. Stel de vraag waarom de mensen de muur nu dan niet kapot maken. Waarom zal hij blijven staan? (De Chinezen zijn nu trots op hun mooie bouwwerk, andere landen hebben dat niet.)

Tijdsplanning

Introductie	20 min.
Inleiding	15 min.
Kern	60 min.
Afsluiting	15 min.

Materialen

Introductie	Foto's Chinese Muur (bijgevoegd)
Inleiding	Torens / stuk muur van zelfgekozen materialen (voorafgaand aan les gebouwd) Eventueel prop papier voor bergachtig landschap Tafel middenin kring
Kern	Diverse bouwmaterialen, zoals kapla, lollystokjes, blokken bouwhoek, lego, duplo, lege doosjes, lege melkpakken, enz. Sterke lijm Scharen
Afsluiting	Miniatuurpaard

Bronnen

Verdiepingsdocument 'Chinese Muur', te vinden op www.chinaindeles.nl
BezoekChina.nl (ca. 2017). De Chinese muur. Opgehaald van <https://bezoekchina.nl/bezienswaardigheden-in-china/de-chinese-muur-bij-beijing/>
<https://isgeschiedenis.nl/nieuws/geschiedenis-van-de-chinese-muur>
Vingerhoets, K. (2013). De Chinese muur. Arnhem, Nederland: Ellessy Jeugd.

Verdieping/meer informatie

- De Wereldwonderen (ca. 2011). De Chinese Muur. Opgehaald van <http://www.dewereldwonderen.nl/7-wereldwonderen/moderne-wereldwonderen/chinese-muur/>
- Gidsen, C. (2000). Het leven van de Chinezen. Harmelen, Nederland: Ars Scribendi BV.
- IsGeschiedenis (ca. 2017). Qin Shi Huangdi: Eerste Keizer van China. Opgehaald van <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/qin-shi-huangdi-eerste-keizer-van-china>
- Oudheusden, J. van (2008). De geschiedenis van China in een notendop. Amsterdam, Nederland: Uitgeverij Bert Bakker.
- Williams, B. (2008). Het oude China. Amsterdam, Nederland: W. Bergmans B.V.

Foto's om te laten zien

Ahazan, (2004, 4 september). *Great wall of China (foto)*. Geraadpleegd van https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Great_wall_of_china-mutianyu_4.JPG.

Op deze plaat zie je een lang stuk van de Chinese muur. Je ziet heel goed hoe hoog de bergen zijn, dat is extra lastig om te bouwen! Zie je ook die twee torens? Dat zijn de wachttorens. De mensen seinden toen van de ene naar de andere toren belangrijke berichten, bijvoorbeeld met licht.

Hao Wei (2005, 9 februari). *Blik over de Chinese muur (foto)*. Geraadpleegd van

https://nl.wikipedia.org/wiki/Chinese_Muur#/media/File:The_Great_wall_-_by_Hao_Wei.jpg. Als je goed kijkt, zie je dat de muur hier allemaal

kleine trappetjes naar beneden heeft. Aan de zijkanten zie je telkens soort gaten, kantelen, waardoor je toch goed naar buiten kunt kijken. En zie je ook hoe breed de muur is? Daar kan echt wel een paard met een wagen overheen lopen!

Fabien Dany (2006, maart). *La Grande Muraille de Chine à Mutianyu près de Beijing (foto)*. Geraadpleegd van

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chemin_de_ronde_muraille_long.JPG. Hier zie je een wachttoren van heel dichtbij. Je kunt er helemaal

doorheen lopen. Bovenop kun je ook rondlopen, je ziet daar ook weer die kantelen. Net voor de wachttoren zie je een stuk van de muur lopen. Soms is er een stuk met trappetjes, maar soms zijn het ook alleen stenen die schuin omhoog gaan.